

ove02 ONTVANGSTEN VAN DE COLLECTIEVE SECTOR

ONTVANGSTEN VAN DE COLLECTIEVE SECTOR

De ontvangsten van de collectieve sector zijn als volgt samengesteld:

- Belastingen zijn verplichte afdrachten aan de overheid zonder dat daar een directe prestatie tegenover staat.
 - **Directe belastingen** zijn belastingen op inkomen, winst en vermogen.
Een directe belasting drukt rechtstreeks op degene voor wie de belasting is bedoeld.
Voorbeelden: inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, successierechten en kansspelbelasting.
 - **Indirecte belastingen** zijn kostprijsverhogende belastingen op goederen en diensten.
Een indirecte belasting drukt via afwenteling op degene voor wie de belasting is bedoeld.
Voorbeelden: omzetbelasting (btw), accijnzen, milieubelasting (ecotax) en invoerrechten.
- Premies voor de sociale verzekeringen.
- Overige inkomsten of niet-belastingmiddelen.
Bijv.: opbrengsten van overheidsdiensten (retributies) en inkomsten uit overheidsbezit (o.a. aardgasbaten).

DRIE BEGINSELEN VAN BELASTINGHEFFING

- Het **rechtvaardigheidsbeginsel** houdt in dat de belasting naar draagkracht wordt geheven.
Iemand met een hoog inkomen betaalt in procenten meer belasting dan iemand met een laag inkomen.
- Het **profijtbeginsel** houdt in dat burgers moeten bijdragen in de kosten van overheidsdiensten al naar gelang de mate waarin ze van die diensten profiteren.
- Het **doelmatigheidsbeginsel** houdt in dat de belastingheffing per saldo niet nadelig mag zijn voor de welvaart.
De (maatschappelijke) voordelen moeten de (persoonlijke) nadelen overtreffen.

COLLECTIEVE-LASTENDRUK

Alle (min of meer) verplichte afdrachten aan de collectieve sector samen noemen we **collectieve lasten**.

Collectieve lasten zijn lasten voor de burgers en ontvangsten voor de collectieve sector.

Tot de collectieve lasten behoren de belastingen, de sociale premies en een deel van de niet-belastingmiddelen. De **collectieve-lastendruk** is het bedrag van de collectieve lasten uitgedrukt als percentage van het nationaal inkomen.

$$\text{collectieve-lastendruk} = \frac{\text{collectieve lasten}}{\text{nationaal inkomen}} \times 100\%$$

REACTIES OP EEN (TE) HOGE COLLECTIEVE-LASTENDRUK

- Een ander laten betalen: **afwentelen**.
- Op een ongeoorloofde manier belastingbetaling voorkomen: **ontduiken**.
- Op een geoorloofde manier belastingbetaling voorkomen: **ontwijken**.

De **Laffercurve** geeft het verband weer tussen belastingopbrengsten en belastingdruk. Er is een grens aan het verhogen van de belastingopbrengsten door het vaststellen van steeds hogere belastingtarieven. Als de belastingtarieven te hoog worden, zal men proberen belastingbetaling te voorkomen door ontwijking en ontduiking. Bij een stijging van de belastingdruk zullen de belastingopbrengsten degressief stijgen en bij een (zeer) hoge belastingdruk zullen de belastingopbrengsten zelfs dalen.

